

نظرات استدلالی شورای نگهبان

عنوان

لایحه اصلاح قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران
در مجمع بین‌المللی انرژی

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۱۰۵

تاریخ: ۱۳۹۴/۵/۳۱

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

نظرات استدلالی شورای نگهبان

لایحه اصلاح قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در

مجمع بین‌المللی انرژی

استخراج، تنقیح و تدوین:

حسین فاتحی‌زاده

بازبینی و نظارت علمی:

مصطفی مسعودیان

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۱۰۵

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۵/۳۱

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

۲مقدمه
۳درآمد
	لايحه اصلاح قانون عضويت دولت جمهوری اسلامی ایران در مجمع
۴بين المللی انرژی
۵نظر (نهایی) شورای نگهبان

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی به وسیله شورای نگهبان از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌های دولتی را به دولت واگذار کند که در این صورت اساسنامه‌های مصوب دولت می‌بایست به لحاظ انطباق با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر این‌ها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌های دولتی و استفساریه‌ها در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و نظر نهایی شورا ابلاغ می‌گردد. با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت اعلام مبانی و استدلالات شورای نگهبان، گروه تدوین پژوهشکده شورای نگهبان، با همکاری اداره تدوین دفتر امور حقوقی شورای نگهبان، اقدام به استخراج استدلالات و مبانی نظری آراء این شورا نموده است. کارشناسان این پژوهشکده، با مطالعه دقیق متن مذاکرات شورای نگهبان - که از سوی معاونت اجرایی ضبط و پیاده‌سازی می‌شود - استدلالات و ظرایف مورد نظر اعضاء را استخراج نموده و با حفظ اصالت، آن‌ها را در قالب یک متن علمی به جامعه حقوقی کشور ارائه می‌نمایند. یقیناً انتشار مبانی اظهارنظرهای شورای نگهبان، موجب آشنایی هرچه بیشتر جامعه علمی و نهادهای تقنینی و اجرایی کشور با فعالیت‌های این شورای حساس و تأثیرگذار شده و همچنین می‌تواند به عنوان متون درسی و پژوهشی در محافل دانشگاهی و حوزوی مورد استفاده قرار گیرد.

درآمد

لایحه «اصلاح قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مجمع بین المللی انرژی» که بنا به پیشنهاد معاونت حقوقی رئیس جمهور به هیئت وزیران ارائه شده بود، در تاریخ ۱۳۹۰/۱۲/۷ در این هیئت به تصویب رسید و برای طی تشریفات قانونی و تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال شد. در مقدمه‌ی توجیهی این لایحه آمده است: به منظور گسترش حضور فعال جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌ها و مجامع بین المللی و بهره‌گیری از آن در جهت تأمین منافع ملی و تحقق هر چه بیشتر همگرایی منطقه‌ای و بین المللی در راستای اصول و اهداف استراتژیک سیاست خارجی کشور و بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای علمی و تکنولوژیکی و با عنایت به تصویب منشور جدید مجمع بین المللی انرژی در اجلاس وزارتی اعضای مجمع در ریاض، این لایحه برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود.

این لایحه، در مجلس شورای اسلامی برای بررسی به صورت یک شوری در تاریخ ۱۳۹۱/۴/۷ به کمیسیون انرژی به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع شد که کمیسیون مزبور آن را در جلسات متعدد با اصلاحاتی در ماده واحد به تصویب رساند. مجلس شورای اسلامی نیز در تاریخ ۱۳۹۲/۲/۳، مصوبه‌ی کمیسیون را با اصلاحاتی مورد تصویب قرار داد و آن را طی نامه‌ی شماره ۶۹/۶۰۳۲ مورخ ۱۳۹۲/۲/۸ برای طی مراحل قانونی مقرر در اصل ۹۴ قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال کرد. این شورا پس از بررسی مصوبه در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۲/۲/۱۱، نظر خود مبنی بر عدم مغایرت آن با موازین شرع و قانون اساسی را طی نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۰۱۵۵ مورخ ۱۳۹۲/۲/۱۴ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

لایحه اصلاح قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در

مجمع بین‌المللی انرژی

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۲/۲/۳

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۲/۲/۱۱

ماده واحده- منشور مجمع بین‌المللی انرژی به شرح پیوست جایگزین اساسنامه دبیرخانه مجمع بین‌المللی انرژی مندرج در ذیل تبصره ماده واحده قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مجمع بین‌المللی انرژی مصوب ۱۳۹۰/۸/۱۱ می‌گردد.

تبصره- رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اجرای بخش (۱۵) و پیوست آن^(۱) و اصل هشتادم (۸۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اجرای بخش‌های (۱۰)، (۲)، (۱۳)^(۳) و (۱۷)^(۴) منشور الزامی است.

۱. بخش پانزدهم- اصلاح منشور و پیوست آن

۱- هر عضو مجمع می‌تواند اصلاحیه‌هایی را برای منشور و پیوست آن پیشنهاد دهد.

۲- ...

۲. بخش دهم- بودجه و هزینه

۱- کشورهای عضو باید از فراهم شدن منابع مالی کافی و قابل پیش‌بینی به منظور تحقق بودجه سالانه دبیرخانه که به تصویب هیئت اجرایی رسیده و همچنین ایجاد امکان برنامه ریزی بلندمدت و تحقق برنامه‌های چندساله مجمع، اطمینان حاصل کنند. به منظور نیل به این اهداف، تأمین مالی فعالیت‌های دبیرخانه باید به شکل‌های زیر صورت بگیرد:

الف- ...

۳. بخش سیزدهم- تعلیق حق رأی و عضویت در هیئت اجرایی

۱- حق رأی یک عضو مجمع که کسری پرداخت کمک مالی سالانه به دبیرخانه داشته باشد در صورتی به حالت تعلیق در می‌آید که میزان کسری آن (طبق معیار کمک‌های مالی به بودجه - مندرج در پیوست منشور) معادل یا بیش از میزان کمک مالی سالانه آن عضو برای سال قبل باشد.

۲- ...

۴. بخش هفدهم- انصراف از عضویت

۱- هر عضو مجمع می‌تواند از طریق ارائه اطلاعیه کتبی مراتب انصراف از عضویت خود در مجمع را از طریق دبیرکل به هیئت اجرایی اعلام نماید.

۲- ...

منشور مجمع بین المللی انرژی

بخش اول - مجمع

۱- ...

الف- دیدگاه مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- نظری ابراز نشد.

ج- دیدگاه ابهام

- نظری ابراز نشد.

د- تصمیم شورا

- مصوبه‌ی مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

نظر (نهایی) شورای نگهبان^(۱)

مصوبه مجلس در خصوص لایحه اصلاح قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در مجمع بین المللی انرژی، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

تذکرات:

- در این مصوبه از جهت تائیدی و عبارتی اشکالات متعدد از جمله اشکالات زیر وجود دارد که باید اصلاح شود:

۱- در بند (ب) بخش دوم، واژه «شاف» به «شفاف» تبدیل شود.

۲- در بند (پ) بخش دوم، واژه «اتقاء» به «ارتقاء» تبدیل شود.

۳- در بند (ت) بخش دوم، واژه «جهانی» به «جهانی» و واژه «نصب» به

«نصب» تبدیل شود.

۱. مندرج در نامه‌ی شماره ۹۲/۳۰/۵۰۱۵۵ مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۴ شورای نگهبان، خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی.

- ۴- در بند (ج) بخش دوم، پس از عبارت «جمع‌آوری» و کلمه «شفافیت»، ویرگول درج شود.
- ۵- در بخش چهارم، دو بند (۱) وجود دارد که باید اصلاح شود.
- ۶- در بند (۱) [که این هم اشتباهاً (۱) درج گردیده] بخش چهارم، پس از عبارت «اتخاذ خواهند شد»، نقطه حذف شود و پس از عبارت «محسوب می‌شوند»، نقطه درج شود.
- ۷- در شماره (۱۰) جزء (ب) بند (۱) بخش ششم، پس از عبارت «اجلاس‌های وزارتی فوق‌العاده»، نقطه و پس از فعل «خواهد داشت»، ویرگول درج شود.
- ۸- در جزء (ح) بند (۲) بخش ششم، بین دو عبارت «کشورهای توسعه‌یافته» و «در حال توسعه»، حرف «و» و پس از فعل «در نظر گرفته شود»، نقطه درج شود.
- ۹- در جزء (الف) بند (۳) بخش هفتم، واژه «ین» به «بین» تبدیل شود.
- ۱۰- در جزء (ب) بند (۱۲) بخش هفتم، واژه «حاصل» به «حصول» تبدیل شود.
- ۱۱- در بند (۴) بخش نهم، پس از فعل «انتخاب می‌شوند»، نقطه درج شود.
- ۱۲- در بند (۴) بخش دهم، واژه «اجاع» به «اجماع» تبدیل شود.
- ۱۳- در بند (۲) بخش چهاردهم، حرف «و» پس از کلمه «مزایا» و حرف «ی» پس از عبارت «مصونیت‌ها»، درج شود.
- ۱۴- در بند (۲) بخش شانزدهم، واژه «منظور» به «منشور» تبدیل شود.
- ۱۵- در بند «الف» پیوست، عدد «(۰.۵٪)» باید به عدد «(۰.۵٪)» تغییر یابد.

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود را با نفوذ و تحت تاثیر بیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطروحه قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزرگساده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir